

MIMA JURAČAK

IZ AUTOBUSA

Smrad koji sam osjećao bio je nepodnošljiv. Žena, meka kao putar, sjedila je ispred mene stiješnjena između stakla i ovećeg muškarca. Bio sam siguran kako donekle drži do higijene, no bezuspješno. Nekakav sirasti smrad je prevladavao i ja sam se utapao u njemu.

Bjelina snijega koji je zatrpavao put pred nama, zbog toga me podsjećala na usireno mlijeko, što me pak tjeralo na povraćanje.

To zasigurno nije bila prirodna boja njezine kose, već više nešto što je moja supruga nazivala *plava noć* i redovito se iz toga ismijavala. Nisam joj mogao vidjeti lice, ali sam ga čitavim putem neizbježno zamišljao. Radilo se zasigurno o naboranoj koži, pogotovo oko usana jer, siguran sam, ona puši, te debeloj crti crnom olovkom oko gornjeg i donjeg ruba oka. Slijepljena maskara. Polupojeden ruž na usnama. Crveni. Ne, ipak ružičasti.

Rukom sam se nekako nalaktio na prozor i nos skrivao dlanom kroz koji sam disao. To je donekle ublažilo čitavu stvar. Stali smo jednom, na benzinskoj postaji, no niti ona niti ja nismo izišli, tako da joj nisam vidio lice.

Ne znam u čemu je stvar. Jesu li to hormoni, je li to višak kilograma, ali smrad je bio nepodnošljiv, a bili smo tek prošli Delnice. Autobus je bio pun, nisam se imao kamo premjestiti.

Općenito je nezgodno kada se odlučiš premjestiti u autobusu, barem iz moje perspektive. Kada se netko premjesti, uvijek razmišljam o tome zašto je to učinio. Da li je ovaj do njega dosadan. Da li smrdi. Da li je ovaj koji se premjestio uvijek u životu bio samotani igrač kojemu ljudi uglavnom smetaju. Da li je jedino dijete. Tako razmišljam. Uvijek razmišljam o ljudima. Postoje ljudi koji uživaju sjediti pokraj nekoga. Luksuz dvaju slobodnih mjesta njima se čini valjda poput nekakve prepreke tome da budu ljudsko biće, kao da je najprirodnija stvar na svijetu izmijeniti nekakve površne informacije zapakirane u topli šušur koji treba u par sati reći nešto o životu, ostaviti priču, poruku.

Zaključak je uvijek nekako isti, doviđenja, sretno, baš mi je drago što smo pričali i tako. Potom se dva duha razilaze svaki na svoju stranu.

Ja sam gledao taj crni potiljak i nije mi bilo dobro. Mučnina me parala iznutra i ja sam palcem i kažiprstom neumorno stiskao onaj nekakav ostatak plivaće kožice do palca na lijevoj ruci, jer me jednom davno majka naučila da je to dobar način da se ublaži mučnina.

Snijeg je padao i padao, imao sam osjećaj kako su pahulje veće od dlana. Pod svjetlima autoputa u noći sve je izgledalo poput predstave na kojoj će uskoro iz mraka iskočiti plesačice i započeti nekakav energični balet, sve je bilo bajkovito. Osim tog smrada.

Ona pak nije ništa progovarala, samo je gledala naprijed. Možda je spavala. Nisam mogao dokučiti. Neki ljudi su drijemali, a neki pod šturim svjetlom čitali knjige, za koje nisam mogao vidjeti koje su.

Rijeci smo se približili kada sam već bio na izmaku snaga što se tiče smrada. Snijega više nije bilo, dočekala nas je samo poznata školjka, u koju smo se spustili poput puža u kućicu.

Svjetla grada rasplinjavala su moju nervozu i znao sam kako je sve napokon gotovo.

Na Žabici sam dopustio da prvo iziđu oni najnestrpljiviji, oni koji su već jednom nogom bili zakačili izlazni prostor, jer sam znao da se protiv njih ne isplati boriti za zrak. Razmišljao sam, ako sam već ovoliko izdržao, izdržat ću još minutu, dvije.

Prednji dio autobusa se ispraznio, a i drugi dio je bio pri kraju. Mogao sam se sada ustati iz tog svog nesretnog zadnjeg reda i krenuti normalnim ritmom prema izlazu. U tom trenutku sam se sjetio kako bih joj napokon mogao vidjeti lice i pogledom sam pretražio prostor kako bih ju pronašao. Nisam niti primijetio da je još uvijek sjedila na svome mjestu. Ostali smo još samo ona i ja.

Pogledao sam napokon to lice čije obrise satima zamišljam. Sjedila je nepomično zatvorenih očiju, golema, nijema. Lice joj nije bilo niti najmanje slično svim monstrumima koje sam zamišljao.

- 'Oćeš je ti probudit il' ću ja?

Vozač je viknuo iz prednjeg dijela autobusa, jer je očito čekao još samo nas dvoje. Kimnuo sam i rukom posegnuo prema njenom ramenu, na što je glava samo meko pala na lijevu stranu, kao da joj je vrat bio sačinjen od gume, na što sam u užasu povukao ruku. Nježno sam je protresao, na što se nije dogodilo baš ništa. Učinio sam to još jednom malo grublje. Ništa.

U šoku sam viknuo prema vozaču da brzo dođe, da zove hitnu. Dotrčao je zajedno sa suvozačem, a pristizali su još i neki ljudi izvana.

Odjednom je sve opet bilo tako natiskano i ja sam zamalo proplakao od očaja. Zagrabio sam kroz sve njih i nekako, ni sam ne znam kako, prekoračio sjedalo, mora da sam izgledao kao luđak, zagrabio sam svoju slobodu onako zvjerski, kako to djeca rade, te sam začas bio vani i potrčao prema obali, pretrčao sam preko ceste i ne pogledavši semafor, auti su trubili i naglo se zaustavljali, no ništa od toga nije mi bilo važno, bilo mi je važno samo da se dočepam mora i ne mislim više ni na šta.

Ubrzo sam čuo zvuk sirene.

Ja sam samo potrbuške ležao na kamenoj obali i gledao nepomično u crno oko mora koje je vonjalo na ribu i naftu.